

O B S A H

I

Politická morálka a veřejné mínění.

1. S mravního stanoviska vypadá to, jako by pro politiky platila jiná morálka.	7
2. Je to vyjádřeno ne zásadou — to slovo vyhrazujeme pro pojmy mravní — ale diktum: umět se zdát, přetvařovat.	7
3. Princip přetvářky je tajemstvím úspěchu v politice a úspěch měří se dle zásady finis coronat opus, při čemž účel posvěcuje prostředky. . .	9
4. Tyto zásady jsou v protivě s mravností a vedou k rozkolu mezi teorií a praksí, čili ke konfliktu veřejného mínění s mravností.	12
5. Východisko hledá se v přizpůsobení se společenskému prostředí.	14
6. Donucovací metoda přírody a význam náboženských představ pro vývoj mravnosti a tvoření veřejného mínění.	16
7. Příčina konfliktu veřejného mínění s mravností.	21
8. Příklad z přítomnosti.	25
9. Revoluce není příčinou mravního úpadku. . . .	28

II

Důsledky z domnělého konfliktu veřejného mínění.

1. Veřejné mínění nelze považovati za mravní instanci.	35
2. Consensus omnium není kriteriem mravnosti činu.	35
3. Sensus moralis.	37
4. K vysvětlení vzniku mravnosti není třeba nadpřirozenosti.	38
5. Cit mravní závaznosti, odkud jej člověk má?	40
6. Hra s pojmem absolutna.	43
7. Pojem boha osobitého.	46
8. Svědomí a mravní odpovědnost.	50
9. Mravnost nemyslitelná bez náboženství. Linhart, Kozák.	52
10. Nemožnost důkazu pro stálou neuzavřenosť rády vývojové.	56
11. Mravnost, úkaz sociální. Bláha, Burkhaím.	61
12. Biologický zřetel při mravném jednání.	64
13. Etické hodnocení. Co je dobré a co je zlé.	67
14. Relativnost těchto ponětí. Etika není aksilogií.	70
15. Metafyzická etika. Hoppe.	73
16. Morálka jako regulace společenské organizace. Igor Hrušovský.	76

III

O původu mravnosti.

1. Poslední důvod pro nadpřirozenost původu mravnosti jest domnělá nemožnost přirozeného vysvětlení. Vorovka. Moje kniha.	81

2. Nesprávná metoda Vorovkova. Pravidelnost, podstatná známka mravnosti.	84
3. Princip sebezáchovy. Bláhův názor o původu mravnosti a jeho filozofie mravnosti.	87
4. Výtky eudaimonismu a mechaničnosti	91
5. Englišova teleologie.	94
6. Logická výstavba vědy.	98
7. Durkheimovo ponětí mravnosti neosobní.	102
8. Normálnost a patologičnost v dění sociálním.	106

IV

Mravnost, právo a zákon.

1. Nejasnost pojmu právo, zákon, mravnost. Vztah jejich k otázkám: co smím, co mám a co musím učiniti.	111
2. Mravní povinost a právní povinost. Právo a zákon jsou si bliže než právo a mravnost. Každé právo může být uzákoněno i norma mravní, ale pak jsou úplně různý.	112
3. Právo a mravnost jsou různorodé, mohou být samostatnými předměty vědními.	115
4. Věda o zákonech neznamená vědu o zákonosti společenského vývoje, to je jiná vědní disciplina sociologická.	117
5. Politická věda nesnáší se s teleologií a jest číře kauzativní.	121
6. Svobodná vůle.	124
7. Teorie politiky nečiní mravnost požadavkem, ale nepřipouští ani zásady: účel posvěcuje prostředky	127
8. Požadavek mravnosti v politickém vedení.	130

V

Strany politické.

1. Význam strany v společenské organizaci.	135
2. Program strany; vázané volební listiny.	136
3. Zájmy stavovské. Programovost.	139
4. Strana není sama sobě účelem. Programovost našich stran.	143
5. Účin převratu na strukturu stran. Agrárníci. .	143
6. Strany socialistické.	146
7. Ostatní strany. Stranictví na scestí.	154
8. Odkud přijde náprava. Přivede se ad absurdum vlivem autokratizmu vůdců, sekretářského byrokratizmu a stádnictví členstva.	159

VI

Trestání a spravedlnost (justice).

1. Ponětí trestnosti jednání vede ke konfliktu s definicí práva v V. podanou.	173
2. Právo přirozené a občanské. Právo a křivda. Politika křivdoslovím.	175
3. Advočatura a politika.	179
4. Jediný prostředek k nápravě poměrů je křivdu nepáchat. Důsledek z toho pro advokaturu a pro politiku. Lipp o nestranosti soudců.	183
5. Soudní rozhodování má se přiblížiti etickému hodnocení. Vyměřování trestu nepatří do soudnictví.	188
6. Co jest trest? Které momenty liší trestání od prosté popudové reakce?	191
7. Vnitřní spor v pojmu trestání povede k odstranění jeho.	196

8. Právo trestati.	200
9. Nemesis.	203

VII

Smysl dějin.

1. Význam rčení smysl dějin. Formulace otázky. .	211
2. Schéma vědecké práce vůbec. Věda a filozofie.	213
3. Spor o smysl českých dějin. Neshody stran metod.	217
4. Smysl dějin je zahrnut v zákonosti vývojové. Schéma hledání smyslu dějin.	221
5. Vývojové schéma ve sporu se skladebnou filozofií F. L. Fischera.	222
6. Společný nositel vývojové řady může se měnit. .	227
7. Nedorozumění o smyslu českých dějin. Gollpar-tei contra Masaryk.	231
8. Vysvětlení nedorozumění.	235
9. Slovo má filozofie dějin. Heglova idea svobody ducha.	239
10. Idea humanity a idea náboženství u Masaryka.	243
11. Volnost atributem jsoucnosti společenského celku	247
12. Princip svobody a náboženství.	250

VIII

Dozvuky oslav Goethových.

1. Odpůrci pozitivismu proti Goethovi.	263
2. Pozitivistické výroky Goethovy.	264
3. Článek Rádlův v Křest'. Revui.	266
4. Proti Spinozovským sympatiím Goethovým . .	267
5. O náboženství Goethově.	270